

Norgga Boazosápmelaččaid Riikkasearvi
Norske Reindrifsamers Landsforbund
Sami Reindeer Herders' Association of Norway

Tromsø, 30. mars 2005

Miljøverndepartementet
Postboks 8013 Dep.

0300 OSLO

Ad. Utkast til forskrift om rovvilterstatning for husdyr og tamrein.

Viser til Miljøverndepartementets utsendelse av utkast til forskrift om rovvilterstatning for husdyr og tamrein til høring av 24. februar 2005 ref. 20050184-/-.

NRL's styre behandlet saken på styremøte den 8. mars 2005, og fattet følgende vedtak:

Miljøverndepartementet har på bakgrunn av St.meld. nr 15 (2003-2004), og med hjemmel Lov om viltet av 1981, utarbeidet utkast til forskrift om rovvilterstatning for husdyr og tamrein.

St.meld. nr. 15 Rovvilt i norsk natur har som målsetning å opprettholde en bærekraftig stamme av rovvilt i norsk natur, og samtidig legge til rette for levedyktig tamrein- og bufedrift ved å begrense skadenivået og dempe konfliktene mellom tamrein/bufe og rovdyr. Får å nå denne målsetningen skal man blant annet styrke tilliten til rovviltforvaltningen ved å opprette en åpen og inkluderende forvaltning for å øke forståelsen og oppnå større enighet når beslutninger skal tas.

I utgangspunktet er NRL enig i målsetningen med norsk rovviltpolitikk, bedre tillit til rovviltforvaltningen vil være av virkemidlene for å oppnå dette.

NRL er vil imidlertid påpeke at en rettferdig erstatningsordning vil være en enda viktigere forutsetningen for å oppnå denne målsetning. NRL vil derfor på det sterkeste fraråde at rovvilterstatningen benyttes for å oppnå andre politiske mål. NRL er redd for at nekting av rovvilterstatning til enkelte dyreeiere som er blitt utsatt for rovviltskade vil undergrave tilliten til norsk rovviltpolitikk og rovviltforvaltning. NRL mener at dagens ordning med full erstatning er en lovfestet rett som dyreeier har i hjemmel av Viltlovens § 12a, og denne må gjelde for alle.

De store rovviltskader er en stor belastning og en trussel for reindrifsnæringens fremtid, og det vil være svært viktig for fremtidig reindrift at landets rovviltpolitikk er med på å ivaretar samisk reindrifts krav om beskyttelse etter art. 27 i FN-konvensjonen.

NRL vil understreke at ILO –konvensjonen gir urfolk rett til å delta i beslutningsprosesser som angår deres interesser, og statsmyndigheter har etter art. 6 (1) en generell plikt til å konsultere berørte urfolk i lov- og forvaltningssaker som kan ha direkte betydning for dem, noe som forskrifter for rovvilterstatning i høyeste grad vil ha for den samiske reindriftnæring.

Metodikken for rovviltbestandsestimering er i dag ikke tilfredsstillende, bestanden av rovvilt i de ulike områder er til tider svært usikre, da det ofte vil være usikre bestandsmålinger av ynglinger, forekomst av streif dyr, og andre forhold som påvirker utmåling av erstatningstørrelse på rovviltskader. Bestandsestimering blir enda vanskeligere i nærheten av riksgrenser. Reindriften er basert på bruk av utmarksbeiter året rundt, og det er derfor vanskelig å påvist forekomst av rovviltskade på rein, det også de fleste tilfeller vanskelig å finne rester av kadaver, dette har imidlertid også forskningen påvist. NRL er derfor uenig i prinsippet at driftsenhetens tap skal erstattes gjennom en samlet og helhetlig erstatningsordning som vil bestå av forhåndsutbetalt risikoerstatning, erstatning for dokumentert rovviltskade og erstatning for udokumentert rovviltskade. Ut fra reindriftsnæring synspunkt har dagens erstatningsordning fungert tilfredsstillende og NRL ville helst ha sett å denne skulle ha blitt videreført.

NRL mener også at rovviltforvaltningen må tilføres reindriftsfaglig kunnskap for at de skal være bedre rustet til å behandle reindriftrelaterte saker og kunne vurdere hvilke konsekvenser de ulike vedtak vil ha for reindriftsnæringen.

Kommentarer til de ulike paragrafer:

§ 4 Hvem har rett til erstatning

NRL er i utgangspunkt uenig i at rovvilterstatning skal bidra til å løse andre politiske mål, derfor vil NRL gå imot at virkemiddelordninger som administreres av Reindriftsforvaltningen og erstatningsordningen etter denne forskrift skal koordineres. Frafall av tilskudd over reindriftsavtalen kan ha ulike grunner, eksempelvis kan den enkelte reineier ha hatt så store rovvilttap at vedkommende ikke klarer å oppnå minimumskravet til driftsenhetens inntekt ved salg av reinkjøtt, og vil dermed automatisk ikke ha rett til rovvilterstatning. NRL er redd for rettsikkerheten til den enkelte dyreeier og for reindriftens tillit til Norges rovviltforvaltning og -politikk.

§ 5 Krav til dyrehold og aktsomhetsplikt

Forskriften krever at *driftsenheten/dyreeier har handlet aktsomt og gjort det som med rimelighet kan forventes for å avverge eller redusere rovviltskade, vurdert i forhold til risikoen for en slik skade*. Stortingsmelding 15 konkluderer med at det i reindriften finnes få effektive tapsforbyggende tiltak, foruten intensiv gjeting og reduksjon av rovviltforekomst. Pr i dag mener NRL at det foregår tilstrekkelig tilsyn/gjeting som vil ivareta reinens sikkerhet. Intens gjeting, holde reinen samlet for å ha tilstrekkelig kontroll over hver enkelt rein, vil gå ut over reinens mulighet til å få tilstrekkelig beitero og mulighet for å overleve vanskelige beiteperioder, og da står næringen med ett effektivt tapsforbyggende tiltak, nemlig å redusere rovviltforekomsten. For at reineier ikke skal miste retten til erstatning for rovvilttap, vil NRL be Miljøverndepartementet definere hva de syns er effektive tapsforebyggende tiltak.

Med hilsen
for Norske Reindriftsamers Landsforbund

Per M. Sara
fagsekretær